נילי פורטוגלי / תפיסה הוליסטית באדריכלות

/ הוצאת עם עובד, תל-אביב

URBAN DESIGN *International* / Palgrave Macmillan Journals Review

"המהפכה השקטה של פורטוגלי אפשר שתעבור את מבחן הזמן האולטימטיבי"

[כעת ב- E-BOOK]

[בכותר - הספרייה המקוונת בישראל]

נילי פורטוגלי

תפיסה הוליסטית באדריכלות

״מרכז למוסיקה וספריה ע״ש פליציה בלומנטל״, כיכר ביאליק, תל אביב

נילי פורטוגלי | תפיסה הוליסטית באדריכלות | A Holistic Approach to Architecture | Nili Portugali

״מרכז למוסיקה וספריה ע״ש פליציה בלומנטל״, בניין מרהיב שתוכנן על ידי האדריכלית נילי פורטוגלי ונבנה בשנת 1996 בכיכר ביאליק, הוא הבניין העכשווי היחיד שהתוסף לאזור ייחודי זה בלב לבה ההיסטורי של העיר תל אביב.

״עצמת נוכחותו של הבניין בסביבה טמונה דווקא במידה שהוא משתלב בה ולא במאמצים להיות נבדל ממנה, על ידי יצירת אייקון אדריכלי. יחד עם זה שמירה על רוח סביבה קיימת אינה בהכרח חזרה פנטית על שפתה האדריכלית של אותה סביבה״.

כיכר ביאליק היא עולם בזעיר אנפין של תולדות האדריכלות של העיר תל אביב. כאן אפשר למצוא סגנונות אדריכלות משנות העשרים של המאה העשרים - תקופת האדריכלות האקלקטית - דוגמת הבניין הראשון של עיריית תל אביב ובניינים משנות השלושים, אז היה הסגנון הבין־לאומי ״הצעקה האחרונה״.

הספר נועד לעורר דיון ציבורי בשאלות המאתגרות את הקהל הרחב ואדריכלי המאה ה־21 בנוגע לדרך ההתערבות של אדריכלות עכשווית בסביבה קיימת בכלל ובסביבה בעלת ערך היסטורי בפרט, באופן שיכבד וישמר את הקיים.

מה שמייחד את עבודותיה של פורטוגלי, ובכלל זה בניין ״מרכז למוסיקה וספריה ע״ש פליציה בלומנטל״ הוא שגם החדש והמודרני ביותר נראה כאילו היה קיים כאן מאז ומעולם.

טענתה של פורטוגלי היא כי כדי לשנות את פני הסביבה וליצור בניינים שנרגיש בהם ואתם ״כבתוך ביתנו״ אין מדובר בשינוי של אופנה או סגנון אלא בצורך באימוץ תפיסת עולם הוליסטית חוצה תרבויות אשר תחליף את תפיסת העולם הפרגמנטרית הנמצאת בתשתית דרכי החשיבה הקיימות.

״מרכז למוסיקה וספריה ע״ש פליציה בלומנטל״ מייצג יותר מכל בניין אחר שתכננה פורטוגלי את תהליך התכנון הייחודי שלה ואת הפרשנות שלה לתפיסת העולם ההוליסטית ופנומנולוגיה באדריכלות. תפיסת עולם הנמצאת בשנים האחרונות בחזית השיח המדעי והקשורה בקשר הדוק לפילוסופיה הבודהיסטית.

הספר ראשון מסוגו ונועד לכל מי ששואף ליצירת מקומות על־זמניים שיש בהם שאר רוח ונשמה, שאנו באמת רוצים לחיות בהם. בכל תרבות, בכל חברה ובכל מקום.

נילי פורטוגלי נולדה בחיפה ב־1948; דור שביעי למשפחה החיה בצפת מראשית המאה ה־19.

אדריכלית בעלת משרד עצמאי כבר יותר מ־38 שנים. עבודתה מתמקדת הן בצד התאורטי והן בצד המעשי של האדריכלות ומשתייכת לזרם החשיבה ההוליסטי־חווייתי (Holistic-phenomenological school of thought).

בוגרת בית הספר היוקרתי לאדריכלות ה־A.A בלונדון (1973); לימודי תואר שני באדריכלות וביסודות הפילוסופיה הבודהיסטית באוניברסיטת ברקלי שבקליפורניה. הייתה שותפה לעבודה ולמחקר עם פרופסור כריסטופר אלכסנדר ב״מרכז למבנה סביבתי״ שבברקלי קליפורניה.

כיהנה כמרצה בכירה במחלקה לאדריכלות שבאקדמיה לאמנות ועיצוב בצלאל, ירושלים, ולימדה בפקולטה לאדריכלות ובינוי ערים בטכניון.

משרדה עוסק במגוון רחב של פרויקטים בתחום האורבני, תכנון בניינים, תכנון נוף ותכנון פְּנים, אשר לתפיסתה הם מערכת המשכית אחת.

ספרה - *The Act of Creation and the Spirit of a Place. A Holistic Phenomenological Approach to Architecture*, שיצא לאור בהוצאת הספרים Axel Menges בשטוטגרט, נבחר על ידי אגודת האדריכלים הבריטית (R.I.B.A) להיכלל ברשימת 24 הספרים הנבחרים באדריכלות לשנת 2007.

פורטוגלי השלימה לאחרונה כתיבת תסריט לסרט באורך מלא, שהיא עתידה לביים ולעצב אותו אמנותית.

מעוז עזריהו הוא גאוגרף תרבות, פרופסור בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה באוניברסיטת חיפה.

"**עצמת נוכחותו של הבניין בסביבה** טמונה דווקא במידה שהוא משתלב בה ולא במאמצים להיות נבדל ממנה, על ידי יצירת אייקון אדריכלי. יחד עם זה שמירה על רוח סביבה קיימת אינה בהכרח חזרה פנטית על שפתה האדריכלית של אותה סביבה".

הספר נועד לעורר דיון ציבורי בשאלות המאתגרות את הקהל הרחב ואדריכלי המאה ה-21 בנוגע לדרך ההתערבות של אדריכלות עכשווית בסביבה קיימת בכלל ובסביבה בעלת ערך היסטורי בפרט, באופן שיכבד וישמר את הקיים.

מה שמייחד את עבודותיה של פורטוגלי, ובכלל זה בניין "מרכז למוסיקה וספריה ע"ש פליציה בלומנטל" הוא שגם החדש והמודרני ביותר נראה כאילו היה קיים כאן מאז ומעולם.

טענתה של פורטוגלי היא כי כדי לשנות את פני הסביבה וליצור בניינים שנרגיש בהם ואיתם"כבתוך ביתנו" אין מדובר בשינוי של אופנה או סגנון אלא בצורך באימוץ תפיסת עולם הוליסטית חוצה תרבויות אשר תחליף את תפיסת העולם הפרגמנטרית הנמצאת בתשתית דרכי החשיבה הקיימות.

"מרכז למוסיקה וספריה ע"ש פליציה בלומנטל" מייצג יותר מכל בניין אחר שתכננה פורטוגלי **את תהליך התכנון הייחודי שלה ואת הפרשנות שלה לתפיסת העולם ההוליסטית ופנומנולוגיה באדריכלות**.
תפיסת העולם הנמצאת בשנים האחרונות בחזית השיח המדעי והקשורה בקשר הדוק לפילוסופיה הבודהיסטית

[E-BOOK IN ENGLISH ONLY] Option 1
[E-BOOK IN ENGLISH ONLY] Option 2